

INGLIZ TILIDAN KELIB CHIQQAN SO‘ZLARNING O‘ZBEK TILIDAGI TARIFI

Abdurahmonova Gulzoda Xidir qizi,

*Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti, xorijiy til va adabiyoti
ingliz tili yo‘nalishi 206-guruh talabasi.*

Gmail:

Annotatsiya: Ushbu maqolada O‘zbek tilida eng urf bo‘lgan sport sohasiga oid terminlar va ularning ma‘nolariga izoh berib o‘tilgan. Garchi o‘zbek tiliga bu so‘zlar bir davlatdan kirib kelmagan bo‘lsada aynan ingliz tilidan kirib kelgan so‘zlarning o‘rni katta.

Kalit so‘zlar: o‘yin, jazo, musobaqa, o‘yinchi, sport, jamoa, gol, chempion, achko.

Kirish

Hozirgi globallashuv davrida fan texnika rivojlanib bormoqda. Bu esa bir davlatdan boshqa davlatga yangiliklarning kirib kelishi juda tezlashmoqda. Kirib kelgan bazi so‘zlarning o‘zbek tilida muqobili bo‘lmaganligi sababli o‘sha shakilda qo‘llanilmoqda. Ammo muqobili bo‘lgan so‘zning xam tarjimasi o‘rniga o‘zi ishlatilish hollatlari bo‘lishi mumkin. Bu holat sport sohasida xam qo‘llanilmoqda. Hozirda ommaviy sport turlaridan biri bo‘lib kelayotgan foodbolning vatani Angliya bo‘lganligi sababli xam foodboldagi bazi inglizcha so‘zlarning o‘zbek tilida ekvivalenti bor. Ammo bazi so‘zlar esa o‘zbek tilida tarjimasiz qo‘llaniladi.

Quyda sportda eng keng qo‘llaniladigan atamalardan namunalar berilgan.

LEAGUE-liga

Sport ligasi - bu raqobat uchun assotsiatsiyani tashkil etuvchi nisbatan teng qobiliyatli jamoalar yoki o'yinchilar yig'indisidir. Liga a'zolari ochko to'plash va turnirda qatnashish uchun bir-birlari bilan raqobatlashadilar.

FANS

Sportdagi fan so'zi fanatik degan ma'noni anglatadi. Muxlislar - bu jamoa yoki o'yinchini ishtiyoq bilan qo'llab-quvvatlovchi odamlar guruhi. Biroq, muxlislar o'zlari qo'llab-quvvatlayotgan jamoa yoki o'yinchi haqida mantiqsiz yoki haddan tashqari emotsional bo'lishi mumkin bo'lgan holatlar mavjud.

PENALTY

Sportdagi jazo kundalik hayotdagi bilan bir xil. Qoidani buzganlik uchun beriladigan jazodir. Ko'pgina jazolar jarohatlarning oldini olish uchun, boshqalari esa o'yinning ruhini yoki maqsadini saqlab qolish uchundir. Kichik jazolar odatda bir

zumda yoki qisqa bo'ladi, og'ir yoki takroriy qoidabuzarliklar esa ko'proq jarimaga tortilishi yoki qoidabuzar o'yinchini o'yindan chiqarib yuborishi mumkin.

OFFENSE

Jamoa yoki o'yinchi achko yoki gol ura oladigan holatda bo'lsa, hujumda bo'ladi. Ba'zi sport turlarida jamoa yoki o'yinchi lahzadan lahza hujumkor va himoyaviy o'yin o'rtasida harakat qiladi. Boshqa o'yinlarda sportchilarga gol urish yoki hujumkor muvaffaqiyatga erishish uchun belgilangan miqdordagi o'yinlar beriladi. Agar ular gol ura olmasa yoki yetarlicha muvaffaqiyatga erisha olmasa, ularning raqibi hujumga o'tadi va gol urishga harakat qiladi. Sportda reyting tizimi mavjud. Agar biror jamoa mavsum davomida eng ko'p o'yinda g'alaba qozongan bo'lsa yoki turnirda g'alaba qozongan bo'lsa, u jamoa chempion hisoblanadi.

ARENA

Qadimgi Rimliklar arenani jangovar teatr sifatida belgilagan. Zamonaviy sportda esa bu so'z tomoshabinlar uchun o'rindiqlar bilan o'ralgan o'yin maydoniga ega bo'lgan yopiq tuzilmani anglatadi.

TOURNAMENT

Har qanday sport musobaqasida chempion bo'lish uchun o'yinchilar yoki jamoalar turnirdan o'tadilar. Turnirda asosan o'yinchilar yoki jamoalar bir-biri bilan raqobatlashadi. O'yinda yuqoriga ko'tarilish va chempionlik unvoni uchun kurashni davom ettirish uchun ular raqibini mag'lub etishlari kerak. Dastlabki bosqichlardan o'tgan so'nggi ikki sportchi yoki jamoa oxirgi o'yinda yoki sport muxlislari aytganidek, "final"da raqobatlashadi.

COACH

Bu golf kabi individual sport bo'ladimi yoki basketbol kabi jamoaviy sport bo'ladimi, sportchilarning murabbiyi bor. Murabbiy sportchini tayyorlash va ko'nikmalarini rivojlantirish va raqibni qanday mag'lub etish strategiyasini ishlab chiqish uchun javobgardir.

REFERENCES

1. Karimov I.A. -Yuksak ma'naviyat yengilmas kuchl. Toshkent:Ma'naviyat, 2008. B. 87.
2. Hamrayeva Y. O'zbek tilining o'quv ideografik lug'atini yaratish tamoyillari: Filologiya fanlari nomzodi....diss. avtoref. T., 2010. 6-b.
4. O'zbek tilining izohli lug'ati. 2 jildli -M., Русский язык. 1981.; O'zbek tilining izohli lug'ati. 5 jildli, -T.: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi; 2006-2008.
5. O'zbekiston milliy ensiklopediyasi. T., O'zbekiston milliy ensiklopediyasi. 12 tomli. 2000-2006.
6. Mahmudov N. O'zbek tilida o'zlashma so'zlar: me'yor va milliylik // O'zbek tili va adabiyoti. 2010. 6-son. 8-bet.